

POHJANMAAN LIITTO

 ENERGIARANNIKKO
Pohjanmaan ilmastostrategia

www.obotnia.fi
facebook.com/obotnia

Kansainvälisesti

YK:n ilmastomuutoskonventti (UNFCCC) vuodelta 1994 (uusi sopimus astuu voimaan 2020)

- Ilmakehään päästettävän hiilidioksidin määrän vakauttaminen

YK:n Kioton pöytäkirja vuodelta 2005 (umpeutuu 2020)

- Hiilidioksidipäästöjen vähentäminen 8 %:lla vuosina 2008 - 2012 (saavutettu) ja 20 %:lla¹⁾ vuosina 2013 - 2015

EU:n ilmastopaketti vuodelta 2014

- Vuonna 2008 asetettu tavoite vuodeksi 2020: Kasvihuonepäästöjen vähentäminen 20 %:lla¹⁾, uusiutuvan energian osuus 20 %, energiatehokkuuden lisäys 20 %²⁾
- Vuonna 2014 asetettu tavoite vuodeksi 2030: Kasvihuonepäästöjen vähentäminen 40 %:lla¹⁾, uusiutuvan energian osuus 27 %, energiatehokkuuden lisäys 27 %²⁾

EU:n lainsäädäntö

- Ohjauksen perustuttava kansallisiin ilmasto-ohjelmiin ja -suunnitelmiin

Kansallisesti

Kansallinen energia- ja ilmastostrategia vuodelta 2013 (visio vuoteen 2050, toimenpiteet vuoteen 2020)

- Tavoite: Kasvihuonepäästöjen vähentäminen 20 %:lla¹⁾, uusiutuvan energian osuus 38 %, energiatehokkuuden lisäys 20 %²⁾

Ilmastomuutoksen kansallinen sopeutumisstrategia vuodelta 2005

- Käsittelee ilmastomuutoksen vaikutuksia Suomessa sekä kustannustehokkaita sopeutumistapoja sektoreittain aina vuoteen 2080

Vuoteen 2050 ulottuva ilmasto- ja energiapoliittinen tulevaisuusselonteko vuodelta 2009

- Suomen kasvihuonepäästöjen vähentäminen vähintään 80 %:lla¹⁾

Alueellisesti

Pohjanmaan maakuntastrategia vuodelta 2014 – Maakuntasuunnitelma 2040, Maakuntaohjelma 2014 - 2017

- Visio, tavoitteet ja toimenpiteet uuden energian Pohjanmaalle

Uuden energian Pohjanmaa vuodelta 2012 – Pohjanmaan energiastrategia ja toimenpideohjelma 2010 - 2020

- Visio, tavoitteet ja toimenpiteet Vaasan seudun energiateknologiakeskittymän jatkuvan kasvun saavuttamiseksi sekä Pohjanmaan tunnetuksi tekemiseksi uuden energian ehdottomana edelläkävijänä 2020

Pohjanmaan ilmastostrategia 2040 vuodelta 2016

- Visio, tavoitteet ja toimenpiteet kasvihuonepäästöjen vähentämiseksi Pohjanmaalla

Kuntien ilmastostrategiat

¹⁾ viitevuosi: 1990

²⁾ Verrattuna vuoden 2007 ennusteisiin

Pohjanmaan maakuntastrategian mukaan:

2040

- sähkön- ja lämmöntuotanto sekä liikenne ovat hiilidioksidineutraaleja
- Pohjanmaa on energiaomavarainen ja energiantuotanto perustuu uusiutuvien lähteiden hyödyntämiseen
- ympäristö on puhdas ja luonto monimuotoista

Pohjanmaan energiastrategian mukaan:

2020

- Pohjanmaa on johtava päästöttömän energian kansallinen osaamiskeskus ja Euroopan tärkein energiateknologian tietämyskeskittymä
- Pohjanmaa tunnetaan uuden energian ehdottomana edelläkävijänä

Energiarannikko Pohjanmaan visio:

2040

- Pohjanmaalla teemme energia yhteistyötä sekä rohkeita ja kauaskantoisia päätöksiä.
- Yhteiskuntamme ovat rakenteeltaan kestäviä ja hyviä elinympäristöjä kasvavalle väestölle.
- Maakuntamme on energiaomavarainen ja kaikki energia tuotetaan uusiutuvista lähteistä.
- Lähiruoka-, energia-, jätteidenkäsittely- ja cleantech-osaamisemme ovat kansainvälisiä ja kansallisia vientituotteita.

Kestävä energiajärjestelmä

Lisääntynyt energiatehokkuus ja vähentynyt energiankulutus

Älykkäät sähköverkot hajautetun sähköntuotannon mahdollistamiseksi

Biopolttoainemasemien verkosto

Optimoitu yhdyskuntarakenne

Helppoa kulkea pyörällä, jalan ja joukkoliikennevälineillä

Saavutettavat palvelut

Kestävästi tiivistynyt yhdyskuntarakenne

Vähähiilisiä yhteiskuntia tukevat innovaatiot

Ei jätteitä – kaikesta on hyödykkeeksi

Lisääntynyt uusiokäyttö

Pienemmän hiilijalanjäljen tuotteita suosiva järjestelmä

Ei päällekkäisiä jätekuljetuksia

Vähemmän jätteitä, enemmän uusiokäyttöä

Verkkoalusta kierrätettäville teollisuus- ja rakennusjätteille

Osaaminen, yhteistyö ja kunnioitus

Tiedonvaihto

Ilmastokoulutus ja -kasvatus

Ilmastoälykäs maaseutu

Helposti saatavissa olevaa tietoa ilmastosuositusten mukaisesta maa- ja metsätaloudesta

Kasvanut lähiruoan osuus

Saavutettavat palvelut

Lisääntynyt puun käyttö

Enemmän eätyötä

Kestävä
energia-
järjestelmä

Optimoitu
yhdyskunta-
rakenne

Ei jätteitä

Osaaminen,
yhteistyö ja
kunnioitus

Ilmastoälykäs
maaseutu

Tavoitteiden saavuttamista edistävät tekijät:

Elinkaarianalyysit

Pilottiprojektit

Hyvät esimerkit

Virikkeet

Edunvalvonta

Seuranta:

- Pohjanmaan ilmastoneuvottelukunta
- Ilmastoseminaari
- Säännölliset päästölaskelmat

Kun visio toteutuu:

- ilmasto vaikutuksemme pienenee
- ennaltaehkäisemme ilmastonmuutoksen haittavaikutuksia
- Yhteiskunnalle koituvat kustannukset laskevat
- maakunnan haavoittuvaisuus ilmastoon liittyville muutoksille vähenee
- energiakustannuksemme vähenevät
- mahdollisuudet tuottoon kasvavat lisääntyneen osaamisen viennin myötä
- maakunnan kilpailukyky paranee yhteistyön myötä
- asukkaiden hyvinvointi lisääntyy.

Kestävä energiajärjestelmä

Toimenpide 2015–2021

Toteuttaja

Lisääntynyt energiatehokkuus ja vähentynyt energiankulutus

➤ Kunnallisten energiakaavojen laadinta

kunnat

➤ Ilmastoälykäs hankinta

kaikki toimijat

➤ Resurssien osoittaminen energiatehokkaisiin ratkaisuihin

Pohjanmaan liitto, Pohjanmaan ELY-keskus, TEKES, kunnat

➤ Energiatehokkaat asemakaavat

kunnat, viranomaiset

➤ Energiatehokkuuden tutkiminen

yliopistot, korkeakoulut, yritykset, tutkimusorganisaatiot

➤ Synergisten alueiden suunnittelu

kunnat, yritykset

Älykkäät sähköverkot hajautetun sähköntuotannon mahdollistamiseksi

➤ Älykkäiden sähköverkkojen kehittämistä edistävien teknologioiden tukeminen

Pohjanmaan liitto, Pohjanmaan ELY-keskus

➤ Tiedotus

kaikki toimijat

➤ Tutkimus

yliopistot, korkeakoulut, yritykset, tutkimusorganisaatiot

Biopolttoaineasemien verkosto

➤ Kaavoitus

kunnat

➤ Toteutus

yrietykset

Optimoitu yhdyskuntarakenne

Toimenpide 2015–2021

Toteuttaja

Helppoa kulkea pyörällä, jalan ja joukkoliikennevälineillä

➤ Asumisen sijoittaminen pyöräily- ja kävelyetäisyydelle

kunnat, Pohjanmaan liitto, yritykset

➤ Kattavan pyöräily- ja kävelyreitistön suunnittelu ja toteutus

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, kunnat, Pohjanmaan liitto

➤ Sujuvien siirtymisketjujen (jalankulku – pyöräily – joukkoliikenne) kehittäminen

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, kunnat, Pohjanmaan liitto, linja-autoyhtiöt, VR

Saavutettavat palvelut

➤ Strategiset yleiskaavat

kunnat

➤ Asuntopoliittiset ohjelmat

kunnat

Kestävästi tiivistynyt yhdyskuntarakenne

➤ Huleveden käsittelyn ja viheraluerakenteen suunnitelmat

kunnat

➤ Jätevesiverkoston laajentaminen

kunnat

➤ Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyödyntäminen

kunnat, Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

➤ Emätilaperiaatteesta luopuminen tonttien sijoittamisessa yleiskaavoissa

kunnat

Vähähiilisiä yhteiskuntia tukevat innovaatiot

➤ Hankerahoituksen ohjaaminen vähähiilisten innovaatioiden kehittämiseen ja pilottiprojektien rahoitus

Pohjanmaan liitto, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Pohjanmaan ELY-keskus, projektirahoittajat

➤ Synergisten teollisuusalueiden suunnittelu

kunnat, yritykset

Ei jätteitä – kaikesta on hyödykkeeksi:

Toimenpide 2015–2021:

Toteuttaja:

Lisääntynyt uusiokäyttö

➤ Selvitys uusiokäytön asteesta Pohjanmaalla

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

➤ Selvitys uuden jätelain merkityksestä

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Pienemmän hiilijalanjäljen tuotteita suosiva järjestelmä

➤ Edunvalvonta

Pohjanmaan ELY-keskus,
Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus,
Vasek, Concordia, Dynamo,
Kristiinankaupungin
elinkeinokeskus Oy, Merinova,
Suomen metsäkeskus, Aktion
Österbotten rf., Österbottens
producentförund rf., Suomen
luonnonsuojeluliitto

Ei päällekkäisiä jätekuljetuksia

➤ Jätekuljetusten koordinointi

kunnat

Vähemmän jätteitä, enemmän uusiokäyttöä

➤ Kuluttajaneuvonta ja -kasvatus

koulutuslaitokset, yritykset, media

Verkkoalusta kierrätettäville teollisuus- ja rakennusjätteille

➤ Alustan luominen

teollisuus, yrittäjäyhdistykset,
kehitysyhtiöt, jätehuolto-yhtiöt

Osaaminen, yhteistyö ja kunnioitus:

Toimenpide 2015–2021:

Toteuttaja:

Tiedonvaihto

➤ ”Energiarannikko Pohjanmaa” -alustan luonti

Pohjanmaan liitto, toimijat

Ilmastokoulutus ja -kasvatus

➤ Yleisen ilmasto- ja energiatietoisuuden lisääminen asukkaille ja toimijoille suunnatun neuvonnan ja koulutuksen keinoin

koulutuslaitokset, jätehuoltoyhtiöt, Martat, 4H jne.

➤ Ilmasto- ja energia-asiantuntijoiden kouluttaminen

yliopistot, korkeakoulut, koulutus

➤ Seminaareja ja koulutusta päättäjille ja asiantuntijoille

Pohjanmaan liitto, Merinova, VEI, kunnat, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

➤ Ilmastokasvatusta koululaisille

koulutuslaitokset

Ilmastoälykäs maaseutu:

Toimenpide 2015–2021:

Toteuttaja:

Helposti saatavissa olevaa tietoa ilmastosuositusten mukaisesta maa- ja metsätaloudesta

➤ Tietoa verkkoalustalle ”Energiarannikko Pohjanmaa”

ÖSP, Suomen metsäkeskus, Pohjanmaan ELY-keskus

Kasvanut lähiruoan osuus

➤ Alueellinen lähiruokastrategia **TOTEUTETTU**
Elintarvikestrategia 2015-2020 Ruokamaa Pohjanmaa
<http://www.dynamohouse.fi/fi/node/21>

Concordia, VASEK, Yritystalo Dynamo, Kristiinankaupungin elinkeinokeskus, Pohjanmaan liitto, Yrkesakademin i Österbotten, Foodia, Österbottens Svenska Producentförbund r.f.

Saavutettavat palvelut

➤ Täydentävä liikkuva palvelu

kunnat, yritykset

➤ Liikkuvan palvelun verkkosivusto

yrittäjäyhdistykset, kehitysyhtiöt

Lisääntynyt puun käyttö

➤ Edunvalvonta

Suomen metsäkeskus, metsähoitoyhdistykset, Eteläpohjanmaan ELY-keskus, ÖSP, Pohjanmaan liitto, energiatuottajat, yhdistykset, päättäjät

➤ Metsäenergian lisääntynyt osuus

energiatuottajat, Suomen metsäkeskus, metsähoitoyhdistykset, kunnat

➤ Puun jalostuksen lisääminen

metsäteollisuus, Suomen metsäkeskus, metsähoitoyhdistykset, yritykset, tutkimusorganisaatiot

Enemmän etätyötä

➤ Etätyötä koskevat selvitykset ja suunnitelmat

Työnantajat, yritys yhdistykset

Näin me teimme sen:

Teemaryhmä-
työskentelyä
vuoden 2014
alussa
→ haasteet
→ tavoitteet

Teema-
ryhmien työn
yhteenveto

Työpaja
29.10.2014
→ toimenpiteet

Raportin ja
esittely-
aineiston
työstäminen

Maakunta-
hallituksen
käsittely
→ Palaute
viranomaisilta
ja viite-
ryhmältä

Toteutus ja
seuranta
2016 →

Ilmastostrategiaseminaari 29.10.2014

Kuva: Christine Bonn

ME TEIMME SEN

Oy Merinova Ab, VEI, Suomen metsäkeskus, Geo-Pipe GP Oy, EPV Energia Oy, Katternö Group, Vaasan Sähkö Oy, Kronoby folkhögskola, T&J Holmback Ab Oy, Vaasanseudun Kehitys Oy, Maalahden kunta, Mustasaaren kunta, Vaasan ammattikorkeakoulu, Vaasan kaupunki, Pietarsaaren kaupunki, Närpiön kaupunki, Pedersören kunta, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Oy Vaasan ammattikorkeakoulu, Åbo akademi, Rakennusteollisuus RT ry, Concordia, Vaasan yliopisto, Finavia Oyj, Kaskisten satama, Linja-autoliitto r.y., Ab Stormossen Oy, Ab Ekorosk Oy, Oy Botnjarosk Ab, Westenergy Oy Ab, Österbottens svenska producentförbund r.f. (ÖSP), ProAgria, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry, Ammattikorkeakoulu Novia, Metsähallitus, Metsänhoitoyhdistys Österbotten ry, Pohjanmaan ELY-keskus, Oy KWH Mirka Ab, Snellmanin Lihanjalostus Oy, Oy Närko Ab, The Switch Engineering Oy, Kristiinankaupungin elinkeinokeskus Oy, Oy Alholmens Kraft Ab, UPM-Kymmene Oyj (Pietarsaari), Ab Företagshuset Dynamo Yritystalo Oy, Lemminkäinen Infra Oy och Oy Mapromec Ab

osallistuivat Pohjanmaan ilmastostrategian työstämiseen.